

Організація масової фізичної культури

**Сучасний стан та перспективи
реформування національної системи
фізичного виховання в Україні.**

**Основні цілі та завдання масової фізичної
культури**

Система фізичного виховання як поняття теорії фізичного виховання

У сучасній науці термін „система” використовується в різних поняттях. В найбільш узагальненому розумінні система – об’єктивна єдність закономірно пов’язаних одне з одним предметів та явищ (в грецькій мові „systema” – ціле, що складено із окремих частин).

Система ФВ – це історично обумовлений тип соціальної практики фізичного виховання, який включає в себе світоглядні, теоретико-методичні, програмно-нормативні та організаційні основи, які забезпечують фізичне вдосконалення людей.

Система фізичного виховання як поняття теорії фізичного виховання

Під соціальною системою ФВ розуміють сукупність взаємопов'язаних установ та організацій, що здійснюють і контролюють ФВ, а також, засобів, методів і способів організації, нормативних основ, цілей та принципів здійснення ФВ в Україні.

Під педагогічною системою ФВ розуміють систему фізичних вправ, методів їх застосування, форм занять, тобто, педагогічний процес, спрямований на зміну в необхідному напрямку фізичних можливостей людини.

Основні ланцюги педагогічної системи ФВ базуються на біологічних закономірностях організму і потребнісно-мотиваційному ставленні людини до занять фізичними вправами. Педагогічна система реалізується через соціальну.

Кожній суспільній формі притаманна своя *соціальна система ФВ*, рівень розвитку якої обумовлений рівнем матеріальної і духовної культури. В залежності від соціальних умов, в яких формується і функціонує система ФВ вона може бути відносно елементарною або розвинутою.

Складові системи ФВ

Система фізичного виховання як поняття теорії фізичного виховання

<i>Розвинені (завершені)</i>	<i>Елементарні</i>
формується при достатньо високому рівні матеріальної і духовної культури суспільства	відсутні певні елементи та належні матеріальні засоби внаслідок невисокої культури суспільства

Функціонування системи ФВ забезпечується цілим комплексом соціальних умов:

- підготовкою професійних кадрів;
- сіткою спеціальних навчальних та науково-дослідних закладів;
- системою спеціальної інформації;
- системою лікарсько-педагогічного контролю;
- матеріально-технічною базою.

Система фізичного виховання як поняття теорії фізичного виховання

Світогляд - це система поглядів на природу і суспільство. ФВ є органічною частиною загального виховання, тому його світоглядні основи базуються в першу чергу на загально людських цінностях. Це підкреслено в преамбулі “Міжнародної Хартії фізичного виховання і спорту”, прийнятою ЮНЕСКО.

Теоретико-методичні основи ФВ називаються також науковими або науково-методичними основами. Вони включають в себе науково-практичні знання про закономірності, засоби і методи ФВ.

До *програмно-нормативних основ* ФВ відносяться програмний матеріал, що відбирається і систематизується у відповідності із цільовими настановами, та нормативи, які встановлюються у якості критеріїв фізичної підготовленості населення, які повинні бути досягнутими в наслідок ФВ. В більшості країн світу функціонування фізкультурного руху забезпечується в першу чергу державними програмами розвитку ФВіС.

Система фізичного виховання як поняття теорії фізичного виховання

На підставі державних програм формуються програми ФВ в системі освіти, в самодіяльному фізкультурному русі. При цьому загальні нормативи фізичної підготовленості доповнюються навчально-контрольними та іншими нормативами.

Організаційні основи ФВ передбачають функціонування відповідних організаційних установ і товариств, що керують розвитком ФВіС. Керівництво ФВіС здійснюється як з боку держави, так з боку громадських організацій.

 Єдність державних громадських форм організації ФВ забезпечує системність і поступальний характер розвитку фізкультурного руху у суспільстві.

Аналіз сучасного стану національної системи ФВ в Україні

Провідними науковцями розроблено наступні *критерії ефективності функціонування системи ФВ* в цілому:

- рівень фізичного здоров'я основної маси дітей і молоді в країні;
- досягнутий рівень фізичної підготовленості, що відповідає належним нормам фізичного стану;
- середня тривалість життя в регіоні, країні;
- доступність занять спортивної та оздоровчої спрямованості у вільний від навчання і праці час (безкоштовні заняття або диференційована оплата в залежності від матеріального забезпечення);

Аналіз сучасного стану національної системи ФВ в Україні

- задоволення попиту населення в отриманні фізкультурно-оздоровчих послуг (кількість відвідувачів фізкультурно-спортивних центрів, спортивних клубів, ДЮСШ у містах, регіонах, областях);
- рівень соціального і психічного здоров'я молоді (кількість правопорушень упродовж року, кількість осіб, що вживають алкоголь, наркотики – у загальній кількості).

Аналіз сучасного стану національної системи ФВ в Україні

Аналіз публікацій, присвячених зарубіжним системам ФВ дозволяє визначити наступні фактори, які спрямовують і упорядковують соціальну практику ФВ. На даному історичному етапі розвитку суспільства.

1. Використання в якості цільових постанов ФВ, завдань зміцнення і збереження здоров'я, гармонійного фізичного розвитку та підвищення працездатності людини.

2. Пропаганда здорового способу життя.

3. Науково-дослідне обґрунтування впливу різних засобів фізичної активності на стан здоров'я, рівень працездатності людини.

4. Широке проведення соціологічних досліджень з метою вивчення потреб, інтересів і мотивів занять ФКіС різних верств населення.

Аналіз сучасного стану національної системи ФВ в Україні

5. Використання в процесі ФВ різноманітних і збалансованих програм фізичної активності різних соціально-демографічних груп населення.

6. Впровадження у практику ФВ форм фізичної активності у відповідності із структурою вільного часу населення.

7. Підтримка програм фізичної активності населення з боку державних установ і широкого кола громадських організацій різних спрямувань.

8. Поєднання в програмах фізичної активності національних традицій і новітніх форм фізкультурно-оздоровчих занять.

9. Широка реклама програм фізичної активності у засобах масової інформації.

10. Розробка і впровадження в програмах фізичної активності нормативів і вимог фізичної підготовленості різних вікових груп населення.

Аналіз сучасного стану національної системи ФВ в Україні

11. Наявність розвинутої матеріально-технічної бази для занять ФВіС, створення потужної індустрії спортивних товарів.

12. Підготовка спеціальних кадрів із врахуванням потреб і інтересів у сфері ФВіС різних соціально-демографічних груп населення.

Таким чином, розвиток сфери ФКіС, як, власне й суспільства в цілому, не позбавлений суперечності і труднощів. Проте головною є тенденція до динамізму.